

Handläggare: Marja Lång
Tfn: 08-508 03 438

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

UNG KULTUR - I ÖGONHÖJD - en strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2007 - 2010

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Cathrine Önnestam
Vikarierande stadsdelsdirektör

Gabriel Marawgeh
avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Kansli och Medborgarkontor.

Sammanfattning

Den nya barn- och ungdomskulturplanen är en uppföljning av den första kulturplanen som kom 2002. Planen är utformad så att den omfattar hela stadens och inte bara kulturförvaltningens barn- och ungdomskulturverksamhet, vilket är tillfredsställande.

Förvaltningen anser att den nya kulturplanen kan fungera som strategisk vägledning för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur, men den är hållen på en så allmänt övergripande och beskrivande nivå att dess potential som styrande dokument är begränsad. Utan att förtydliga de olika aktörernas roller och ansvar kan det bli svårt att göra meningsfulla

uppföljningar. Planen påpekar behovet av gemensamma verktyg för att redovisa hur stadens barn och ungdomar kan ta del av kultur. Det är positivt om det innebär att det framöver ska gå att göra rättvisa jämförelser av nämndernas prioriteringar och verksamheternas deltagarsiffror. Det är möjligt att sådana statistiska redovisningar kan få viss styrande effekt som i förlängningen gynnar ytterstadens barn och ungdomar.

Remissen

Kulturnämnden uppdrog åt kulturförvaltningen i november 2005 att utarbeta ett förslag till en ny plan för barn- och ungdomskultur i Stockholms stad. I uppdraget med arbetet med den nya planen ingick att samråda med stadsdelsförvaltningarna och berörda fackförvaltningar. Kulturförvaltningen utarbetade under vintern 2006 en ny barn- och ungdomsplan, *UNG KULTUR – I ÖGONHÖJD – strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2007-2010*. Förslaget utgår ifrån den tidigare planen *Stockholm – kulturstad för unga* som antogs 2002. Förvaltningens kulturkonsulent deltog i februari 2006 i ett arbetsmöte med övriga stadsdelsförvaltningar och kulturförvaltningen kring den nya barn- och ungdomskulturplanen. Förslaget är utformat så att det ger en överblick över stadens samlade kulturverksamheter för barn och unga. Planen inleds med beskrivning av nuvarande förutsättningar för arbetet med barn- och ungdomskultur. Därefter formuleras fem huvudrubriker.

- **Kulturen i förskolan och skolan.** Konst och kultur är väsentligt i en meningsskapande förskole- och skolverksamhet.
- **Eget skapande på egna villkor.** I Stockholm ska alla barn och ungdomar ha möjlighet till eget skapande på egna villkor.
- **Kulturutbud.** I Stockholm ska det finnas ett varierat kulturutbud som erbjuder något för alla barn och ungdomar att tilltalas av och vara delaktiga i.
- **Samarbete och nätverk.** Hela staden ska samverka om att stärka barns och ungdomars tillgång till meningsskapande kulturaktiviteter.
- **Utvärdering och uppföljning.** Med användbara verktyg för utvärdering och erfarenhetsutbyte kan kulturverksamheten för barn och ungdomar i Stockholm utvecklas och förbättras.

Den nya planen avser att fungera som en övergripande vägledning med syfte att stärka samarbetet mellan stadens olika kulturinsatser för barn och unga. Planen föreslås även utgöra ett verktyg för utvärdering och uppföljning.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser att förslaget för en ny barn- och ungdomskulturplan kan fungera som strategisk vägledning för stadens samlade insatser för barn- och ungdomskultur och som verktyg för utvärdering för att stärka värdet av och kvaliteten på Stockholms barn- och ungdomskultur. Planen är utformad så att den ska kunna omfatta hela stadens och inte bara kulturförvaltningens barn- och ungdomskulturverksamhet och utgör en bra grund för en helhetssyn på stadens barn- och ungdomskulturverksamhet. Planen är hållen på en allmän övergripande nivå, kanske för att den inte ska bli för omfattande och detaljreglerande. Men utan att förtydliga de olika aktörernas roller och ansvar kan det bli svårt att göra meningsfulla uppföljningar.

Kulturen i förskolan och skolan är barn- och ungdomskulturplanens första huvudrubrik. Tre av fyra mål handlar om att stärka nätverk, utveckla samarbete och om att ha dialog med förskolor och skolor. I Spånga-Tensta är systemet med kulturombud på förskolor och skolor verktyget för att uppnå alla dessa mål. Samtliga skolor och förskolor har kulturombud, och dessa är nyckelpersoner för att nå ut med den professionella kulturen till skolan. Kulturkonsulenterna kallar till minst ett möte per termin.

Erfarenheten av dessa möten är att kulturombudens roll bör formuleras och förstärkas, och denna roll bör lyftas fram i kulturplanen.

Under rubriken *Eget skapande på egna villkor* talas om att förstärka och underlätta samarbetet mellan kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Att Stockholms stadsbibliotek ska erbjuda ytterligare språkutvecklande insatser för barn i åldern 0-2 år och deras föräldrar är en viktig insats särskilt här i ett av stadens mångspråkiga områden.

Erbjudandet En Snabb Slant som nämns i kulturplanen är ett bra initiativ. Det kan dock vara värt att undersöka vilka ungdomar som utnyttjar denna möjlighet. Om vissa stadsdelar är underrepresenterade bland ansökningarna kan det vara värt att fundera på varför och vad man kan göra för att nå ut bättre.

Kulturskolans verksamhet når framförallt den etablerade medelklassens barn. Rekryteringen i t.ex. Tensta går trögt. Huvudproblemet är avgiften för deltagandet i verksamheterna. Kulturskolan satsar på öppna hus och prova på-aktiviteter för att öka intresset. Men om man verkligen vill att Kulturskolans utbud ska nå barnen i Spånga och Tensta på lika villkor måste det kanske erbjudas på olika villkor.

Under rubriken *Kulturutbud* anges som mål att alla barn och ungdomar ska erbjudas likvärdig tillgång till kulturaktiviteter. Det är en ambition som förvaltningen stödjer. Här betonas de lokala förutsättningarna för kulturarrangemang och att utveckla former för kulturupplevelser med och av ungdomarna själva. Här påtalas också betydelsen av att ge alla barn möjlighet till kulturupplevelser i sin vardagsmiljö på förskolor, i skolan och i stadsdelen liksom betydelsen av att kulturutbudet både har bredd och variation.

En viktig förutsättning för kulturarrangemang är tillgången på lokaler. Det handlar både om att lokalt hitta lösningar för hur de få lämpliga lokaler som finns i ytterstaden ska kunna utnyttjas optimalt, dels om att på sikt rusta upp befintliga eller till skapa nya publika lokaler men också att göra befintliga lokaler tillgängliga även för andra kulturaktörer än stadens.

En aspekt av lika möjligheter till kultur är att ytterstaden har glest mellan kulturinstitutioner och få etableringar inom det fria kulturlivet. Stads- teaterns tillfälliga nedslag i Spånga-Tensta har varit positiva, men är för sällsynta och inget som bygger en kulturell infrastruktur. Situationen kring Tensta Konsthall visar hur sköra och utsatta även väl fungerande kultur- institutioner kan vara, och särskilt när de bryter ny mark utanför tullarna. Här bör det finnas en uppmärksamhet och beredskap att stödja olika initiativ som kan leda till etablering av professionella grupper och institutioner. T.ex. har Marionetteatern under en längre tid visat intresse för att etablera sig på Eggeby gård/Järva Folkets Park.

Samarbete och nätverk är kulturplanens fjärde rubrik. Målet är att hela staden ska samverka om att stärka barns och ungdomars tillgång till meningsskapande kulturaktiviteter. Staden ska stärka samordning och förmedling av barn- respektive ungdomskultur genom ett fördjupat nätverksarbete både lokalt och övergripande. För att åstadkomma detta behövs tydliga och välfungerande förmedlingskanaler. Skolornas kulturombud är som tidigare nämnts en sådan.

Förvaltningen anser självklart att samarbete mellan verksamheter är bra, vinsten är inte bara ekonomisk utan samarbete är utvecklande för alla inblandade. Men i de fall när samarbetet kanske inte fungerar som det borde kan inte barn- och ungdomskulturplanen ge någon vägledning eftersom den inte i sin nuvarande form är ett styrande dokument.

Utvärdering och uppföljning är barn- och ungdomskulturplanens femte och sista huvudrubrik. Det är bra att man avser att ta fram verktyg för utvärdering över i vilken omfattning barn och ungdomar får ta del av Stockholms kulturaktiviteter och att lämpliga metoder ska utformas för att redovisa och analysera jämförbar statistik över barns och ungas kulturella aktiviteter i hela staden. Det är möjligt att sådana statistiska redovisningar kan få viss styrande effekt som i förlängningen gynnar ytterstadens barn och ungdomar.

SLUT

Bilagor

Remiss angående UNG KULTUR – I ÖGONHÖJD – en strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2007- 2010.

Dnr: 324-1907/2006.